

ЕЛЕКТРОННІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Олена Ігнатенко,
Віта Перевозник,
методисти Науково-методичного центру «Агроосвіта»

Електронні освітні ресурси – це основний компонент інформаційного освітнього середовища.

У сучасному освітньому просторі методики викладання і відповідні технології розвиваються безперервно, але сьогодні назріли істотні зміни, викликані необхідністю вирішення гостро актуальних завдань: модернізація освіти, інноваційне змістове наповнення освітнього простору, забезпечення рівного доступу учасників освітнього процесу до якісних навчальних та методичних матеріалів незалежно від місця їх проживання та форми навчання, створених на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Адже саме розвиток інформаційно-комунікаційних технологій зумовив появу нової форми освіти – електронної (e-learning), тобто навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Основою ж електронної освіти є електронні освітні ресурси.

Під електронними освітніми ресурсами (ЕОР), згідно з Положенням про електронні освітні ресурси Міністерства освіти і науки України, розуміють навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали та засоби, розробле-

ні в електронній формі та представлені на носіях будь-якого типу або розміщені у комп'ютерних мережах, які відтворюються за допомогою електронних цифрових технічних засобів і необхідні для ефективної організації навчально-виховного процесу, в частині, що стосується його наповнення якісними навчально-методичними матеріалами.

Електронні освітні ресурси – це основний компонент інформаційного освітнього середовища, який орієнтований на реалізацію освітнього процесу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій і на застосування нових методів і форм навчання, таких як:

- електронне навчання;
- мобільне навчання;
- мережеве навчання;
- автономне навчання;
- змішане навчання;
- спільне навчання.

ЕОР є складовою частиною освітнього процесу, мають навчально-методичне призначення та використо-

вуються для забезпечення прогресивної освітньої діяльності.

До основних видів ЕОР належать:

♦ електронний документ – документ, інформація в якому подана у формі електронних даних і для використання якого потрібні технічні засоби;

♦ електронне видання – електронний документ, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання, має вихідні відомості й призначений для розповсюдження в незмінному вигляді;

♦ електронний аналог друкованого видання – електронне видання, що в основному відтворює відповідне друковане видання, зберігаючи розташування на сторінці тексту, ілюстрацій, посилань, приміток тощо;

♦ електронні дидактичні демонстраційні матеріали – електронні матеріали (презентації, схеми, відео- й аудіозаписи тощо), призначені для супроводу навчально-виховного процесу;

♦ інформаційна система – організаційно впорядкована сукупність документів (масивів документів) та інформаційних технологій, в тому числі з використанням технічних засобів, що реалізують інформаційні процеси та призначені для зберігання, обробки, пошуку, розповсюдження, передачі та надання інформації;

♦ депозитарій електронних ресурсів – інформаційна система, що забезпечує зосередження в одному місці сучасних ЕОР з можливістю надання доступу до них через технічні засоби, у тому числі в інформаційних мережах (як локальних, так і глобальних);

♦ комп'ютерний тест – стандартизовані завдання, представлені в електронній формі, призначені для вхідного, проміжного і підсумкового контролю рівня навчальних досягнень, а також самоконтролю, та/або такі, що забезпечують вимірювання психофізіологічних і особистісних характеристик випробовуваного, обробка результатів яких здійснюється за допомогою відповідних програм;

♦ електронний словник – електронне довідкове видання упорядкованого переліку мовних одиниць (слів, словосполучень, фраз, термінів, імен, знаків), доповнених відповідними довідковими даними;

♦ електронний довідник – електронне довідкове видання прикладного характеру, в якому назви статей розташовані за абеткою або в систематичному порядку;

♦ електронна бібліотека цифрових об'єктів – набір

ЕОР різних форматів, в якому передбачено можливість для їх автоматизованого створення, пошуку і використання;

♦ електронний навчальний посібник – навчальне електронне видання, використання якого доповнює або частково замінює підручник;

♦ електронний підручник – електронне навчальне видання із систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі, може містити цифрові об'єкти різних форматів та забезпечувати інтерактивні режими взаємодії з усіма учасниками навчально-виховного процесу;

♦ електронні методичні матеріали – електронне навчальне або виробничо-практичне видання роз'яснень з певної теми, розділу або питання навчальної дисципліни з викладом методики виконання окремих завдань, певного виду робіт;

♦ курс дистанційного навчання – інформаційна система, яка є достатньою для навчання окремим навчальним дисциплінам за допомогою опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

♦ електронний лабораторний практикум – інформаційна система, що є інтерактивною демонстраційною моделлю природних і штучних об'єктів, процесів та їх властивостей із застосуванням засобів комп'ютерної візуалізації.

Використовуючи ЕОР, викладач самостійно вирішує, яким чином організувати роботу студентів, обирає різні прийоми щодо використання, інколи знаходить свої авторські, нові методи.

Електронні освітні ресурси дозволяють вирішити завдання:

- індивідуалізації та диференціації навчання;

- стимулювання різноманітної творчої діяльності студентів;

- виховання навичок самоконтролю, звички до рефлексії;

- зміни ролі студента у освітньому процесі від пасивного спостерігача до активного дослідника.

За функціональною ознакою, що визначає значення і місце ЕОР у освітньому процесі, їх можна класифікувати як:

- навчально-методичні ЕОР (навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, розроблені відповідно до навчальних планів);

- методичні ЕОР (методичні вказівки, методичні посібники, методичні рекомендації для вивчення окремого курсу та керівництва з виконання проектних робіт, тематичні плани);

- навчальні ЕОР (електронні підручники та навчальні посібники);

- допоміжні ЕОР (збірники документів і матеріалів, довідники, покажчики наукової та навчальної літератури, наукові публікації педагогів, матеріали конференцій, електронні довідники, словники, енциклопедії);

- контролюючі ЕОР (тестуючі програми, банки контрольних питань і

завдань з навчальних дисциплін та інші ЕОР, що забезпечують контроль якості знань).

ЕОР не замінюють викладачів і класичних підручників, традиційних підходів до навчання, але в той же час створюють принципово нові можливості для засвоєння освітнього матеріалу, значно підвищують ефективність проведення лекцій. Використання електронних освітніх ресурсів значно полегшує і скорочує час підготовки викладача до заняття, впливає на форми та методи подання освітнього матеріалу, характер взаємодії між студентом і педагогом і, відповідно, на методику проведення занять в цілому, дозволяє зробити заняття яскравим і нестандартним.

Оскільки наочно-образні компоненти мислення відіграють надзвичайно важ-

ливу роль у житті людини, то використання їх під час вивчення матеріалу значно підвищує ефективність навчання. Більше того, дає можливість «конструювати» заняття, визначаючи оптимальний зміст, форми і методики навчання; сприяє організації освітнього процесу не тільки в традиційній, але і в проектній, дистанційній формах навчання.

Електронні засоби навчання надають унікальну можливість для самостійної творчої і дослідницької діяльності студентів, які дійсно отримують можливість самостійно вчитися. Можуть самостійно провести практичну роботу, перевірити свої знання.

В Україні створення ЕОР з дисциплін є, на жаль, суто ініціативою викладача. Так, викладачі аграрних ВНЗ вже мають достатні напрацюван-

ня у цьому напрямку, співпрацюючи з Науково-методичним центром «Агроосвіта». Вже протягом п'ятнадцяти років центр створює і впроваджує у освітній процес навчальні відеофільми, відео- і аудіолекції, мультимедійний супровід занять, віртуальні лабораторні і практичні роботи, об'єднуючи це у мультимедійний програмно-методичний комплекс для загального користування.

Науково-методичним центром «Агроосвіта» розроблено електронний освітній майданчик, який складається з веб-сайтів «Агроосвіта-онлайн», Медіатеки електронних засобів навчання і Центру дистанційного тестування та освіти.

Детальніше розповімо про роботу Медіатеки електронних засобів навчання, котра нерозривно пов'язана з сайтом «Агроосвіта-онлайн»,

www.nmcbook.com.ua

Пошук
Розширений пошук

РОЗДІЛИ

- > Бібліотека Gif анімацій
- > Електронні книги
- > Електронні підручники
- > Навчальні посібники
- > Навчальне відео та відеолекції
- > Підручники PDF
- > Періодичні видання
- > Публіцистика

ДІЗНАЙТЕСЬ БІЛЬШЕ

- > Доставка
- > Головна сторінка

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
"АГРООСВІТА"

МЕДІАТЕКА
ЕЛЕКТРОННИХ
ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Новинки

Солодкий М.О.

Ознайомитись **КОВИЙ РИНОК**

Біржовий ринок

Економіка сільського господарства

Ознайомитись

Економіка сільського господарства

Казначейська справа

Ознайомитись

Казначейська справа

створеним для демонстрації електронних підручників. Матеріали Медіатеки є цілісними, завершеними і готовими до використання в освітньому процесі. Рубрики Медіатеки постійно поповнюються не тільки електронними підручниками, а й різноманітними сучасними електронними засобами навчання, тобто ЕОР, які вирізняються надійністю, достовірністю, лаконічністю та рецензовані науково-педагогічними і педагогічними працівниками вищих навчальних закладів України.

На головній сторінці Медіатеки у лівому кутку розташовані розділи з електронними засобами навчання, сортованими за категоріями, а саме:

- бібліотека Gif-анімацій;
- електронні книги у форматі fb2 (для роботи на персональних гаджетах: смартфоні, планшеті, електронній книзі), перегляд яких здійснюється у програмі CoolReader;
- електронні підручники (ЕП), які завантажуються будь-яким браузером;
- друковані підручники і навчальні посібники;
- навчальні відеофільми та відеолекції, частина яких розміщена на популярному відеохостингу Ютуб, іншу частину надсилаємо посиланням для завантаження чи за попереднім замовленням на електронному носії поштовими службами;
- підручники у PDF-форматі;
- періодичні видання;
- публіцистика.

Структура будь-якого ЕП, пропонованого у Медіатеці, як правило, є ідентичною і

складається з теоретичних відомостей, глосарію, додатків, списку використаних джерел, можуть міститися лабораторні і практичні роботи. Користувачеві пропонується програмована оптимізована текстова частина, яка доповнюється цитатами, якісними рисунками, таблицями і схематично представленою інформацією, відеофрагментами, елементами аудіо, та гіперпосиланнями на достовірні сайти. Кожен розділ ЕП містить пункти, за якими по навігації можна вибірково опанувати освітню інформацію. У кінці розділу пропонуються питання для самоперевірки. У разі, якщо користувач не може відповісти на те чи інше питання, він може натиснути на гіперактивний текст, після чого відбувається автоматичне повернення до конкретних матеріалів, які дають вичерпну відповідь на питання.

У глосарії згідно з алфавітом можна миттєво переходити від одного до іншого тлумачення термінів дисципліни.

Чекаємо вас у Медіатеці електронних засобів навчання та відкриті до співпраці з науково-педагогічними і педагогічними працівниками навчальних закладів України щодо створення нових електронних засобів навчання. Адже головне для педагога – знайти відповідне місце електронному засобу в освітньому процесі, тобто йти від педагогічного завдання до його вирішення шляхом використання інформаційних технологій там, де вони більш ефективні, ніж звичайні педагогічні технології.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ОСВІТИ

ЗАСОБИ НАВЧАННЯ –

будь-які засоби, прилади, обладнання та устаткування, що використовуються для передачі інформації в процесі навчання. Синонімами терміна "З.н." часто виступають "дидактичні засоби", "навчальне обладнання", "засоби викладання", "аудіо-відео засоби", "наочний матеріал", "матеріали для навчання", "матеріали для викладання", "навчальна техніка", які використовуються залежно від контексту пед. ситуації. Така різноманітність означень викликана тим, що З.н. є невід'ємною складовою того середовища, де розгортається навч. діяльність, тобто складовою множини засобів навч. діяльності. З.н формують матеріальну та інформ. складові навч. середовища, впливають на діяльність суб'єктів навчання і організацію дидактичного процесу, створюють умови для забезпечення можливості досягнення конкретних, заздалегідь сформульованих, цілей навчання, які можуть характеризувати якість дидактичного процесу.

На кожному етапі розвитку пед. науки адекватно розвиваються і З.н., які акумулюють та відтворюють наук.-технічні, психол.-пед. та метод. досягнення свого часу. Еволюція З.н. визначається потребами пед. практики, а їх розвиток спрямовується на задоволення цих потреб.

*Енциклопедія освіти /
Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень.*